Бути розумним — це круто!

ПРОФЕСОР Квета

Велобум

пізнавально-розважальний журнал

№5 (17) — травень 2006

РУХ

1
"Їхав-їхав козак містом..."
Ого! Привиди живуть поряд із нами?!
2
Е-е-е-е!
Їздять тут!..
3
Вибачте... Гм-м...
Повзають тут!..
4
Відчепіться від мене! Рятуйте-е-е!
Уперед!
5
Калавур! Автобус із привидами!

Інерцію має будь-який предмет чи істота: твоє тіло, камінь, піщинка, слон чи м'яч. Коли тіло чи предмет рухається — інерція прагне продовжити його рух. Якщо ж стоїть на місці — інерція хоче продовжити його спокій. Ось така вона вперта, оця інерція!

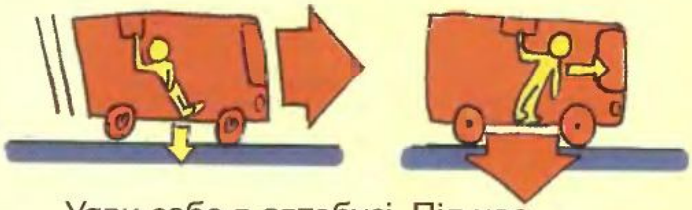

Уяви себе в автобусі. Під час зупинки ти спокійно стоїш у салоні. Аж раптом автобус рушив уперед — а інерція відхиляє тебе назад, щоб утримати твоє тіло на місці. Тепер ти рухаєшся разом із автобусом. Він різко гальмує і зупиняється, а твоє тіло намагається продовжити рух — інерція нахиляє тебе вперед.

ПЕРЕВІР САМ

Зауваж: *смикаючи аркуш, тримай його на рівні столу, а не піднімай угору.*

Підручник залишиться на столі. Його втримає на місці інерція.

Коли переходиш дорогу, згадай ці пустощі інерції. Через неї й автомобіль не може миттєво зупинитись: інерція штовхає його вперед навіть після початку гальмування. А це може бути небезпечно!

А ТИМ ЧАСОМ...

Кіт Смик вирішив навчитися кататися на скейті.

Що він встиг позбивати у журналі?

Усі предмети й істоти мають різну інерцію. Вона більша у того, хто важчий. Скажімо, інерція слона набагато більша, ніж інерція мурахи. І якби слон із мурахою бігли наввипередки, то після фінішу важкому слонові було б набагато складніше зупинитися, ніж легкій мурасі.

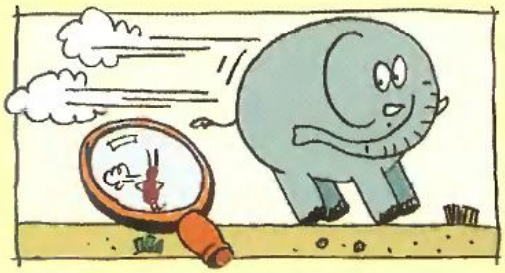

ПЕРЕВІР САМ

1. Поклади пенал на гойдалку і спробуй розгойдати її.
2. А тепер нехай на гойдалку сяде твій однокласник. Спробуй розгойдати його. Зробити це буде набагато важче. Адже твій друг важчий за пенал, тому й інерція в нього більша.

Щоб подолати інерцію будь-якого предмета, необхідні певні зусилля. Так, велосипедисту рушити з місця важче, ніж потім їхати дорогою. Адже, починаючи крутити педалі, він має долати не лише інерцію велосипеда, але і власну.

Інерцію має не тільки певний предмет, а й те, що в ньому знаходиться.

ПЕРЕВІР САМ

1. Поклади на одну тарілку зварене круте яйце, а на іншу — сире.
2. Одночасно розкрути їх, а потім миттєво спини, швидко забравши руки.

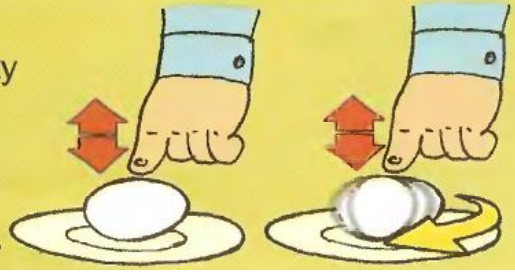

Варене яйце зупиниться, а от сире знову почне крутитися. Його продовжує рухати по інерції рідина, що всередині.

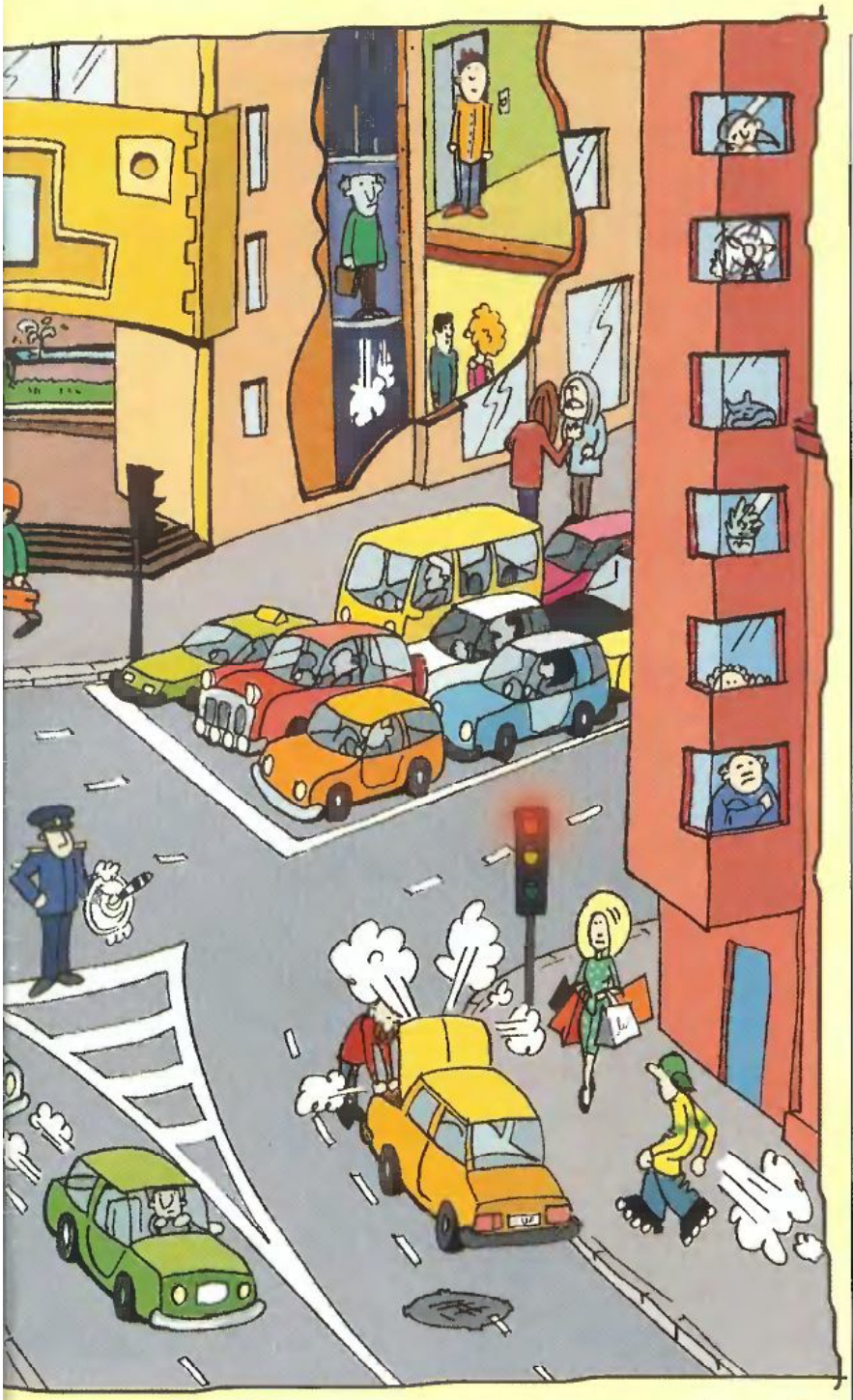

Що ж таке рух?
Вважають, що це зміна положення істот і предметів у просторі за певний час.

Є у руху і свої хитрощі.
Уяви муху, яка заснула на склі автомобіля. Вона не рухається!

Зате рухається автомобіль разом із мухою та пасажирами. Як же бути? Щоб вирішити цю плутанину з рухом учений, Альберт Ейнштейн запропонував розглядати рух лише по відношенню до певного предмета. Тепер усе просто! Виходить, що відносно машини муха не рухається, а відносно тротуару — рухається (разом із машиною).

Але й це ще не все. Уяви муху з авто на земній кулі, що мчить по орбіті навколо Сонця зі швидкістю 30 кілометрів за секунду. По відношенню до Сонця муха не просто рухається, а летить, мов навіжена.

Знайди на малюнку приклади інерції, обертального та прямолінійного рухів!

Інерція — *це явище, яке виявляється під час руху.*

Рух має кілька різновидів. Деякі з них ти бачиш щодня. Ось ти щодуху біжиш стежиною. Цей рух — прямолінійний. А ось, добігши до дерева, хапаєшся рукою за стовбур і кружляєш довкола нього. Тепер твій рух — обертальний. Часто прямолінійний і обертальний рухи відбуваються одночасно. На велосипеді ти рухаєшся прямолінійно, а от колеса — ще й обертаються. Так само рухається і більярдна кулька, що котиться у лузу, чи футбольний м'яч, який летить у ворота.

ПЕРЕВІР САМ

1. Зроби у пластиковому стакані з кришкою дві невеликі дірочки і протягни крізь них довгу нитку, зв'язавши її кінці.
2. Поклади на дно кілька дрібних монет та закрий стакан кришкою.

3. Візьмися за кінці нитки і починай розкручувати його довкола руки. Ти почуєш, що монетки колотяться по стінках стаканчика та кришці.
4. Розкрути стакан дуже швидко. Тепер монетки не стрибатимуть у стаканчику. Вони мовчки "прилипнуть" до дна, бо їх притиснула відцентрова сила. Та ж відцентрова сила притискає білизну до круглого барабана у пральній машині.

Відцентрова сила пов'язана зі швидкістю обертання — що швидше обертання, то більша ця сила.

Коли ти сидиш в автобусі, який повертає праворуч, то відчуваєш, ніби тебе щось притискає до вікна зліва від тебе. Це також відцентрова сила.

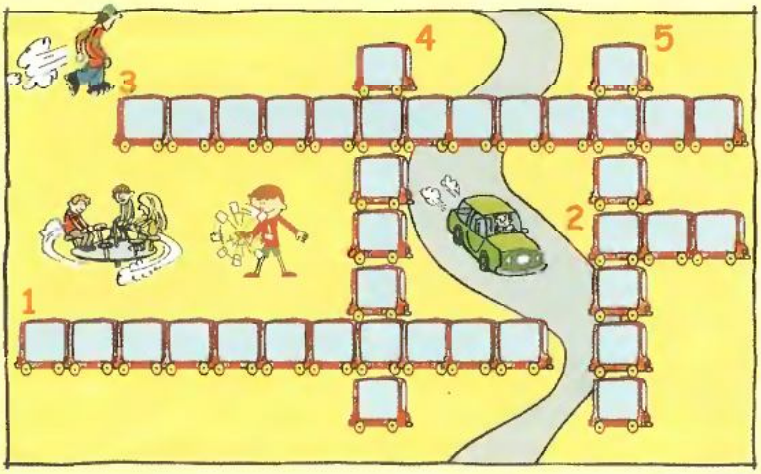

КРОСВОРД

1. Сила, що притискає білизну до барабана в пральній машині.
2. Зміна положення тіла у просторі з часом.
3. Як називається рух, коли ти йдеш прямо.
4. Ім'я вченого, який описав відносність руху.
5. Явище, що прагне зберегти рух предметів.

Допиши свої спостереження і відтвори їх у малюнках для професора Крейда. Найкращі малюнки з коментарями будуть надруковані у серпневому журналі "Професор Крейд".

пиши на адресу:
професору Крейду,
вул. Суворова, 4, 3-й поверх,
м. Київ, 01010

Nestlé Nesquik

Будуємо вулицю разом із Квікі

Конкурс

УВАГА: ОСТАННІЙ ЕТАП КОНКУРСУ!
(Початок — у журналі "Професор Крейд" №3 за 2006 рік)

Що робить вулицю живою? Звичайно ж, рух! Люди, машини, птахи — всі поспішають у своїх справах. Мабуть, їм заздрять нерухомі клумби з квітами! Але на твоїй вулиці навіть вони зможуть пересуватися. Уважно розглянь макет і разом із непосидючим кроликом Квікі "оживи" та прикрась свою вулицю.

Моя вулиця готова!

9 Різні моделі автомобілів можна зробити зі шкільних гумок та кнопок.

11 Клумби створи з кришечок від пластикових пляшок і ниток муліне.

Як виготовити інших мешканців вулиці — тобі підкаже фантазія!

10 Старі олівці з гумками на кінцях "перетвори" на людей.

Умови конкурсу

Користуючись підказками Квікі (на сторінках журналу "Професор Крейд" №3, 4, 5 за 2006 рік), зроби власний макет вулиці. Сфотографуй свій витвір та надішли фото на конкурс до 20 серпня 2006 року. Переможці будуть оголошені у вересневому номері журналу "Професор Крейд" за 2006 рік.

Від шоколадно-молочного коктейлю Nesquik всі учасники отримають у подарунок лінійки Квікі,

п'ятеро фіналістів — настінний годинник,

а три найкращих автори макетів — іграшку "зміни голос".

пиши на адресу:
"Професору Крейду",
конкурс від Квікі
вул. Суворова, 4, 3-й поверх,
м. Київ, 01010

СУПЕРПІЛОТ

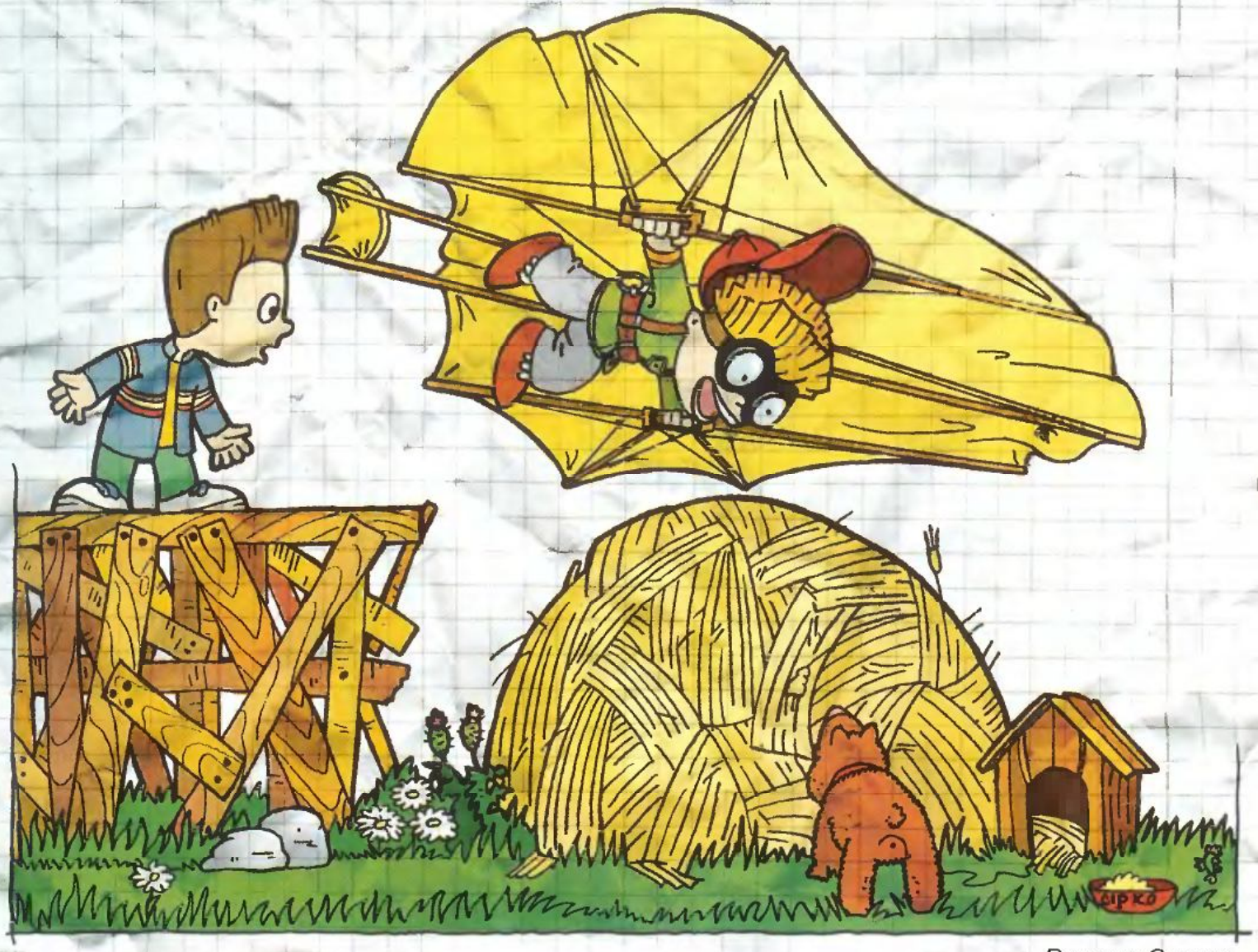

Руслана Скачко

Персональний літак я демонструю вперше. Тож дивіться, нічого не пропустіть. Раз, два, три! Розганя-я-я-я-юся... Під ногами мигтять ромашки, кульбабки, будяк. Підіймаю свої босі шасі. Набираю швидкість. І просто на мене летить копиця сіна, під якою Сіркова будка стоїть. Гальмувати вже пізно. Треба різко крутнути кермом. Але де ж воно? Де?!

— Гав! — це Сірко прожогом вискочив із будки. І якраз устиг. Бо наступної миті вона розвалилася піді мною.

Я сиджу серед друзок і витягую сіно з волосся. Підбіг, отямившись, і мій вірний пес.

— Нічого! — підбадьорюю друга. — Посадка була майже м'якою. Дякувати копиці! Ось полагоджу крила, зроблю кермо — і полетиш зі мною. Інші собаки вже й у космос літали.

Будь там що, а наступний політ має відбутись! Я уявив себе Олександром Можайським. Спочатку він літав на величезних повітряних зміях. А потім р-раз — і зробив модель першого літака. Ось тут, у нашій Вороновиці. Я теж ночами не спатиму, вдосконалюючи свій винахід. Схудну так, що мама благатиме хоч на мить відірватись від креслень і з'їсти бодай одного вареника з сиром. А тато скаже: "Сину, я наше авто уже розібрав. Бери, які треба, деталі". От які жертви ради науки!

Другий політ має бути успішним! Тому я прийняв вольове рішення — випробовування здійсню в уяві. Необхідна єдина умова: щоб ніхто не заважав. Ось цей старезний горіх серед городу буде мені за сховок. Звідси видно увесь мій маршрут, а мене і з біноклем тут не побачиш. Тож я зосереджуюсь. Уявляю кожну деталь. Крила, кермо, шасі... Хвіст не забув? Ага, на місці.

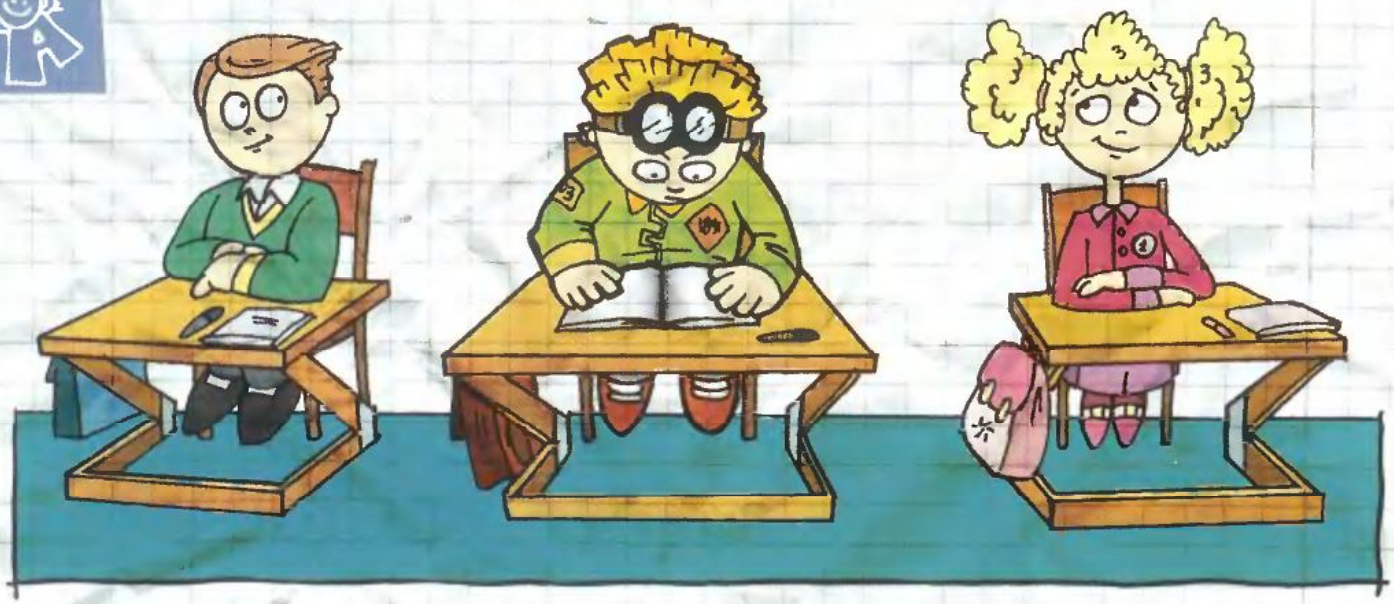

На старт! Подумки розганяюся он із того пагорба, пробігаю вниз городом, швидко злітаю, зліта-а-ю... І влітаю в повітряні ями! Літ-так тр-р-рясе... Чи т-то м-мій брат горіхи-хи тр-р-рясе? А ме-не не ба-а-а-а...

У крутому піке я лечу з гілки просто в колючу малину. Ет, нелегка винахідницька доля!

Таки найбільш безпечні випробування — за партою. Вона хоча б нерухома. Я втупився в зошит і зосередився. Ти ще будеш мною пишатися, відміннице Олечко! І зрозумієш нарешті, чого вартий отой Грицько Буц. Він вміє вигадувати літаки? Ні! А однією думкою керувати польотом? А дресирувати Сірка на пілота? Ото ж бо! Та настане мить, коли я, з медалями за новий винахід, піднімусь на трибуну і скажу в мікрофон: "Панове! Свій перший політ я присвячую школі й Олі Кирпі". Ти почервонієш від щастя, а Буц позеленіє від люті...

...А Галина Василівна без усіляких зайвих питань біля дошки поставить мені “відмінно”! І в кінці року директор проголосить: за видатні заслуги Романові Крутькові присвоюється звання професора. Я стану другом професора Крейда, і ми разом будемо мандрувати на літакові “Круть-1” (бо ж літаки називають за прізвищем винахідників). І перш ніж зробити якесь відкриття, професор питатиме:

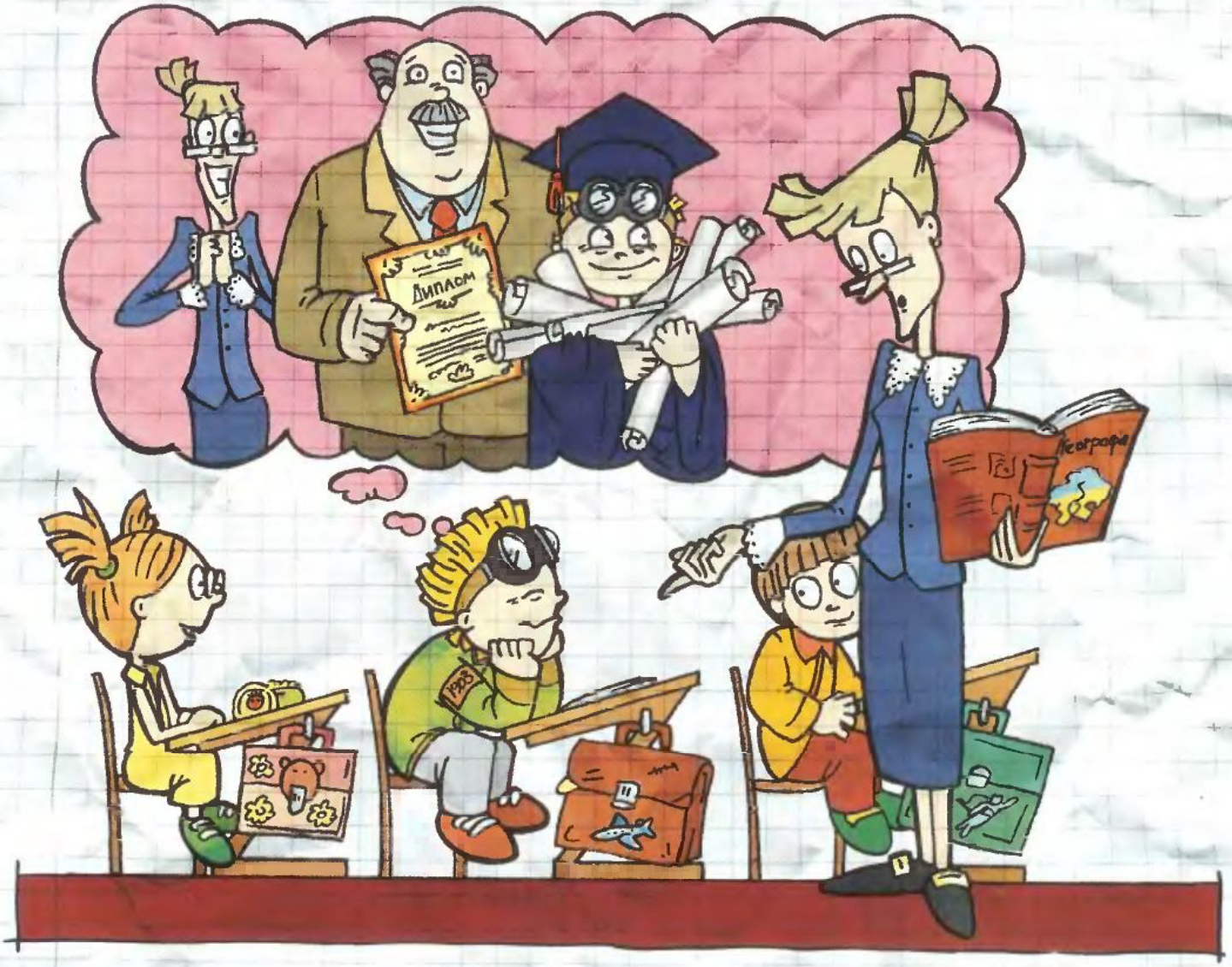

— А що на це скаже Роман? — почувся голос Галини Василівни.

— Вороновиця! — випалив я, не знати чому.

— Столиця України — Вороновиця? Оце новина! — резюмувала вчителька під дружний регіт. — І де ти літаєш, Крутьку, під час уроку?

Не де — а на чому! Ех, якби ж то Галина Василівна знала!

ВЕЛОБУМ

Народився дідусь велосипеда у Франції 1791 року. Назвали його "селерифер" (що означає "той, що створює швидкість"). Вигляд він мав чудернацький — дерев'яний самокат без педалей та керма! А у довжину сягав 2,5 метра, майже як невеликий сучасний автомобіль. І хоча винахід усім одразу сподобався, кататися на ньому було доволі небезпечно. Адже переднє колесо не могло повертати. Їхати доводилося лише прямо, відштовхуючись ногами, а гальмом слугували власні п'яти.

В Англії селерифер, що вже мав рухоме переднє колесо та кермо, став дуже популярним. Англійці навіть про карети та коней забули. Нову розвагу назвали "хобі-хорз" (іграшкова конячка). Хоча каталися на ньому зовсім не діти, а виключно дорослі чоловіки.

Своє ім'я велосипед отримав у Франції, воно означає: velox — "швидкий", pes — "нога". Велосипед називали ще й "Bone Sheker" — "костотряс", і було за що. Адже дерев'яні колеса "одягали" в залізні обручі. Через це мандрівка на ньому була досить жорсткою — по бруківці їхали, цокаючи зубами. Лише набагато пізніше колеса "взули" в гуму.

Згодом німець Філіп Фішер здогадався прилаштувати до механізму педалі. А от переднє колесо зробив величезним — майже 2 метри, вище зросту дорослої людини. Зате заднє колесо було лише до коліна. На такому транспорті черевики вже не стесувалися об підлогу.

Байк (bike) — походить від англійського слова "bicycle". Американці назвали так велосипед у 1882 році. Зараз байками називають ще й мотоцикли.

А от татусь велосипеда здивував би кого завгодно! Переднє колесо в нього залишалося зависоке — 2 метри. Та був він вже не дерев'яний, а залізний. А за тонкі ажурні спиці й швидку ходу його називали "павуком". Видертися на цього велетня — справа нелегка! А якщо доведеться падати з такої висоти? Теж не вельми приємно! Тому одночасно з двоколісним велосипедом почали створювати більш стійкі — триколісні. Із такого вже не впадеш! Знайомий тобі велосипед з'явився лише в 1885 році. На малюка поглядали спочатку здивовано — надто не схожий на височенних братів. Адже його колеса були майже вдвічі менші. Та згодом вже розпочався справжній велобум.

Світовий рекорд швидкості на велосипеді — 268 км/год. Це більше, ніж максимальна швидкість деяких автомобілів. Рекорд встановив 50-річний Фред Ромпелберг із Нідерландів у 1995 році. Їхав Фред по висохлому дну соляного озера, що мало ідеально гладку поверхню.

1791 рік — народився селерифер.
1792 рік — німець Фрідріх Дрез винайшов рухоме переднє колесо.
1815 рік — винайдено кермо.
1830 рік — з'явилися двометрові передні колеса й педалі.
1847 рік — колеса взули в шини з надувними камерами.
1853 рік — винайшли гальма.
1858 рік — почали вживати назву "велосипед".
1870 рік — в Англії випустили високі залізні "павуки".
1885 рік — створено велосипед із невисокими колесами.

Скільки моделей велосипеда існує сьогодні!.. Це і велосипед для перегонів, у якого замість спиць — тонка металева мембрана, і байк, що не має сідла, і гірський велосипед із широкими колесами, що долає будь-яку перешкоду. Вибирай за смаком! А може, тобі до вподоби лише власна модель? Тоді намалюй, опиши її та надішли до 1 вересня на адресу:

Професору Крейду,
вул. Суворова, 4,
3-й поверх,
м. Київ, 01010

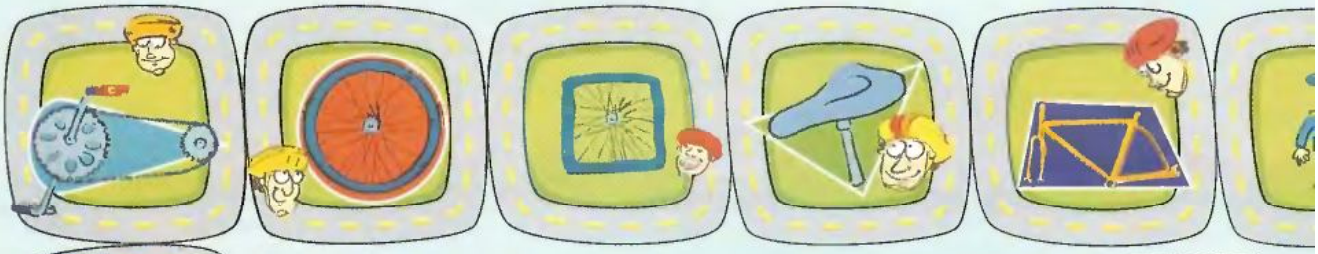

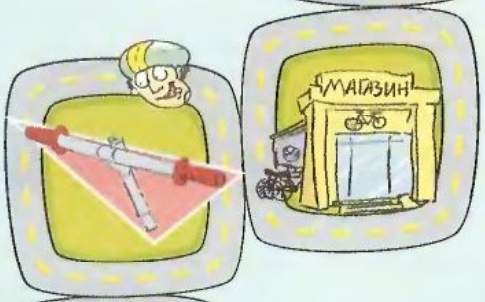

Хочеш мати справжній байк? Тоді вирушай по його деталі у велику подорож. Тобі необхідно зібрати 6 запчастин: 2 колеса, кермо, сідло, педалі, раму.
Для гри потрібен кубик та 9 фішок (монеток, ґудзиків чи навіть шматочків паперу). Однією з них ти будеш просуватися по клітинках, а іншими накривати деталі на великому малюнку велосипеда.

Пам'ятай, що на одній деталі може бути кілька фішок. У дорогу ти можеш прихопити лише 2 запасні частини. Якщо деталь тобі не потрібна — передай хід.

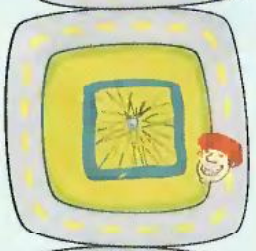

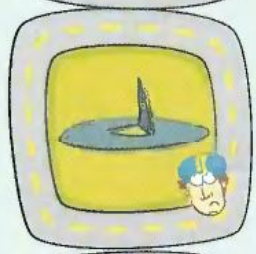

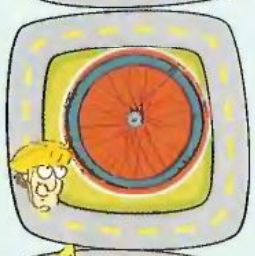

вибери будь-яку запчастину

ти порушив правила дорожнього руху. Міліціонер відбирає одну деталь

кинь кубика і повернися назад

забирай деталі та починай гру з початку

шину пробито, тож віддай колесо або пропусти хід

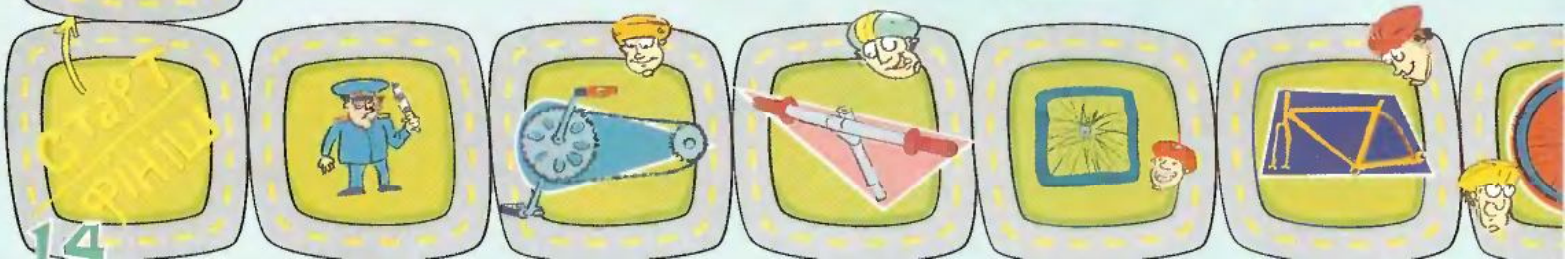

Кидай кубика та починай зі старту.
Виграє той, хто першим збере всі деталі та прийде до фінішу на своєму байку.

Фото: Олександр Лобанов. "Професор Крейд" дякує магазину "Спортмастер" (м. Київ, бул. Лесі Українки, 28 а) за допомогу у здійсненні фотосесії.

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

Безмежне небо і безмежний степ зустрічаються аж на горизонті. Туди ж тягнуться і смужки водяних каналів. Та найщедріше зрошує лівобережні землі величезне Каховське водосховище. А он ті піщані гірки намили Дніпрові води, що потім відступили. Дніпро здавна тече херсонськими просторами і тут впадає у Чорне море, що омиває береги з південного заходу. А з протилежного боку котить хвилі море Азовське.
Колись тут хазяйнували кочові племена скіфів. Минуло більше двох тисячоліть, а таємничі скіфські кургани і досі височіють поряд із сучасними містами та селами.

Фото: Євген Тимченко

МІСТО ХЕРСОН

За наказом російської імператриці Катерини II з різних куточків Росії та України з'їхалися сюди селяни, будівельники, майстри по дереву, металу, каменю... І звели вони місто, що згодом уславилося своєю корабельнею. Бо саме тут був збудований перший корабель Чорноморського флоту.

ХЕРСОН

"Асканія-Нова"

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Якщо опинишся на вінницькій землі, знай: ти — на височині! Або на Придніпровській (тій, що ближче до Дніпра), або на Подільській (між річками Дністер та Південний Буг). Цю височину здавна "ділили" поміж собою спочатку племена, потім — князівства. А у далекому 1240 році Золота Орда загарбала все. Та не назавжди! Литовський князь Ольгерд вигнав-таки ненаситних чужинців. Для захисту від нападників на кордонах зводилися фортеці. Саме вони і стали "прапрабабусями" сучасних українських міст Вінниччини.

www.foto.vin.com.ua

МІСТО ВІННИЦЯ

У давніх рукописах це місто вперше згадується як фортеця, яку збудували литовські князі Корятовичі біля річки Південний Буг. Ця щедра земля принаджувала і мирних поселенців, і завойовників. Кожен хотів поріднитися з нею, будуючи свої молитовні храми. Здавна сусідять тут єврейська синагога, католицький костел і православна церква. І мешканці тим гордяться, бо це — їхня історія.

Бар

ВІННИЦЯ

Тульчин

ЗАТ „Український мобільний зв'язок", ліцензія Держкомзв'язку серія АА №720189 від 29.12.04

ЗАВДАННЯ ВІД UMC : ЗНАЙДИ НА КАРТІ

Нагадуємо! Області необхідно доклеювати на карту України, яка була додатком до журналу №1 за 2006 р.

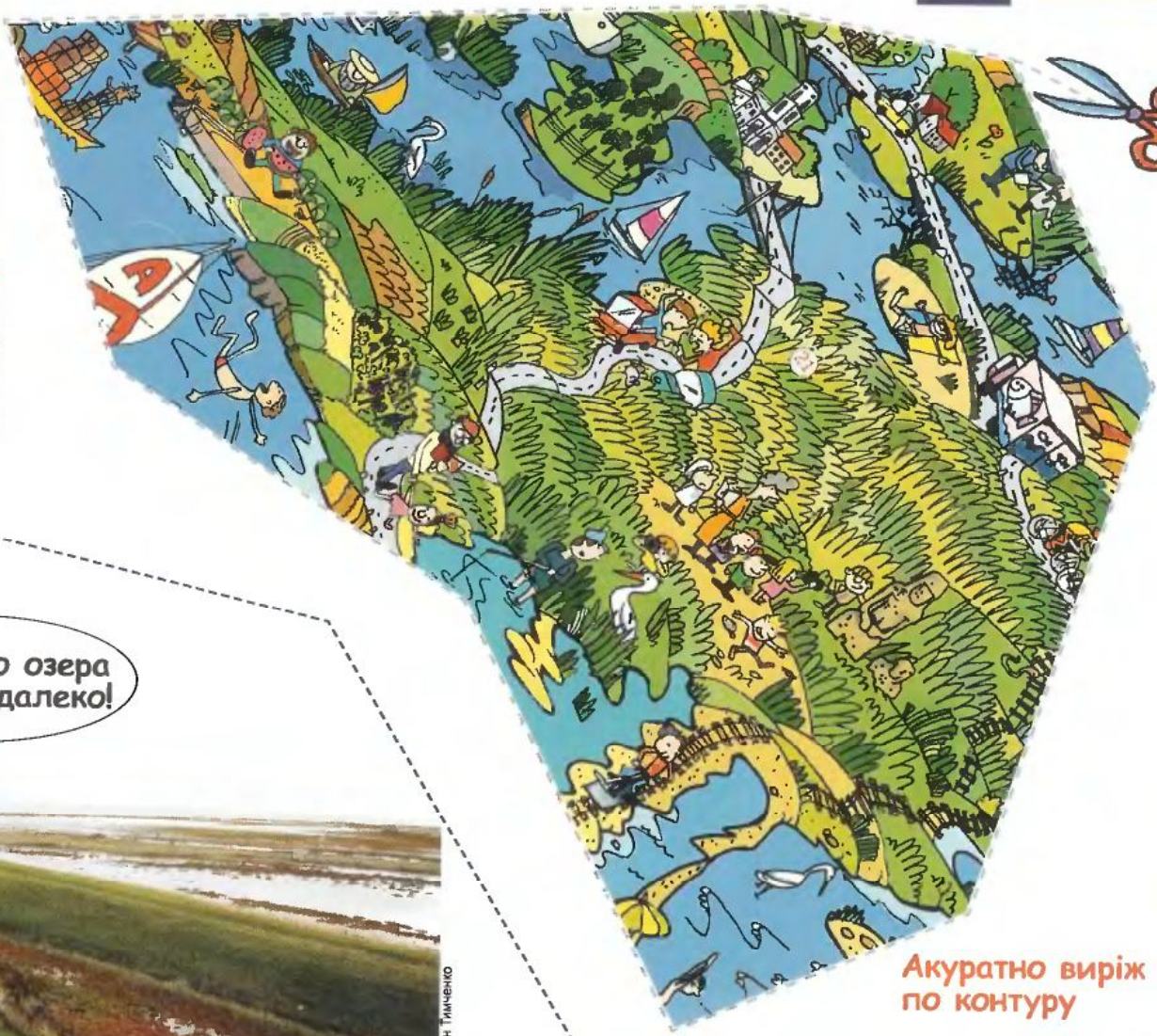

Акуратно виріж по контуру

Фото: Євген Тимченко

КУТОЧОК ПРИРОДИ

ОЗЕРО СИВАШ здавна вважали цілющим завдяки солям, що розчинені у його водах. (Такий густий розчин солей називають ропою.) Сюди, за легендою, приходили з поля битви русичі, щоб загоїти свої бойові рани. Та корисна тут не тільки вода, а навіть багнюка! У ній теж є чимало лікувальних солей та інших мінералів. Тож коли побачиш, як поважні тітоньки й дядечки захоплено вимазуються цією багнюкою і перетворюються на болотяників — не лякайся. Просто вони дуже хочуть бути здоровими!

КОСА АРАБАТСЬКА СТРІЛКА
Пісок, пісок, пісок... Ти можеш зайти по сухому піску... далеко в море. Бо ідеш по піщаній косі. Вона, ніби гігантська стріла, відштовхнулася від берега і більш ніж на 100 кілометрів урізалася в Азовське море. Ще й відгородила собою його "шматочок", утворивши озеро Сиваш. Через вузеньку протоку потрапляє сюди вода з моря, омиває озерні береги, а потім довго чекає, щоб повернутися назад. А поки стоїть — випаровується. І залишає озеру багато своїх солей. Ось чому воду Сивашу краще не куштувати на смак. Вона у 16 разів солоніша, ніж морська!

КУТОЧОК ПРИРОДИ

ЗАПОВІДНИК „АСКАНІЯ-НОВА" нагадує живу казку. Дружно живуть у ній звірі з різних куточків планети. Ген у степу мирно пасуться американські бізони.

Фото: Євген Тимченко

А онде стадо індійських антилоп біжить до озера на водопій. Здалеку чутно голоси лебедів. Котиться хвилями степовий запах різнотрав'я. Десь там бродить найдавніший родич коней — сайгак, предки якого жили ще за часів мамонтів. А високі кам'яні баби, висічені скіфськими майстрами, як і тисячі років тому, озирають простори. І, певно, потайки радіють: вони все такі ж неозорі! Зберегла людина цю землю. Ще й багатства її примножила.

А починався цей заповідник з одного вольєра для утримання птахів. Подарував його синові за успіхи у навчанні німецький барон Фальц-Фейн. Потім почав завозити різних звірів. А після нього цю добру справу продовжили інші.

Тож дива бувають не тільки в казках!

Скіфська баба

СЕЛО ГЕНГІРКА

Вмостилося воно на піщаній косі Арабатська стрілка і дуже пишається своїм гарячим джерелом. Десь там, у глибинах землі, вода добре нагрівається, ще й розчиняє в собі дрібні кристалики корисних речовин, що знаходить дорогою. А тут, на горі, джерело б'є гарячим струменем і напуває усіх, лікуючи своєю чудодійною водою.

МІСТО ГЕНІЧЕСЬК

Генічеське озеро місцеві мешканці називають Рожевим. Бо саме такого кольору його вода! Незвичайний колір озеро має завдяки особливим водоростям, які ростуть у ньому. Їм тут живеться доволі затишно, а от риба у водоймищі жити не може — аж надто воно солоне. (Недарма ж на берегах озера щороку збирають тонни кам'яних брил солі). Ростуть круг Рожевого озера виняткові трави і квіти, деякі з них навіть занесені до Червоної книги.

ЗАТ „Український мобільний зв'язок", ліцензія Держкомзв'язку серія АА №720189 від 29.12.04

СЕЛО РАХІВЦІ

Тут народився Лицар Духу — поет Василь Стус

Звичайно, тобі й не спадало на думку, що бувають такі лицарі. Та ще й у наш час! Живуть вони не у замках, а у будинках. І носять не залізні лати, а звичайний одяг. Як же їх розпізнати? А ти придивляйся: погляд у них — прямий, обіцянка — тверда, а серце — палке і чуйне. Коли ж нападає ворог — відсіч дають не мечем, а сміливим словом. Зваж: справжній лицар захистить не тільки себе, а й рідних, друзів і навіть цілу країну. Василь Стус мужньо боронив Україну від тих, хто ганьбив її мову, знущався над її талановитими людьми. І поетове слово таки перемогло! Бо ж "поет — це людина. Насамперед. А людина — це насамперед добродій".
А добро — то велика сила!

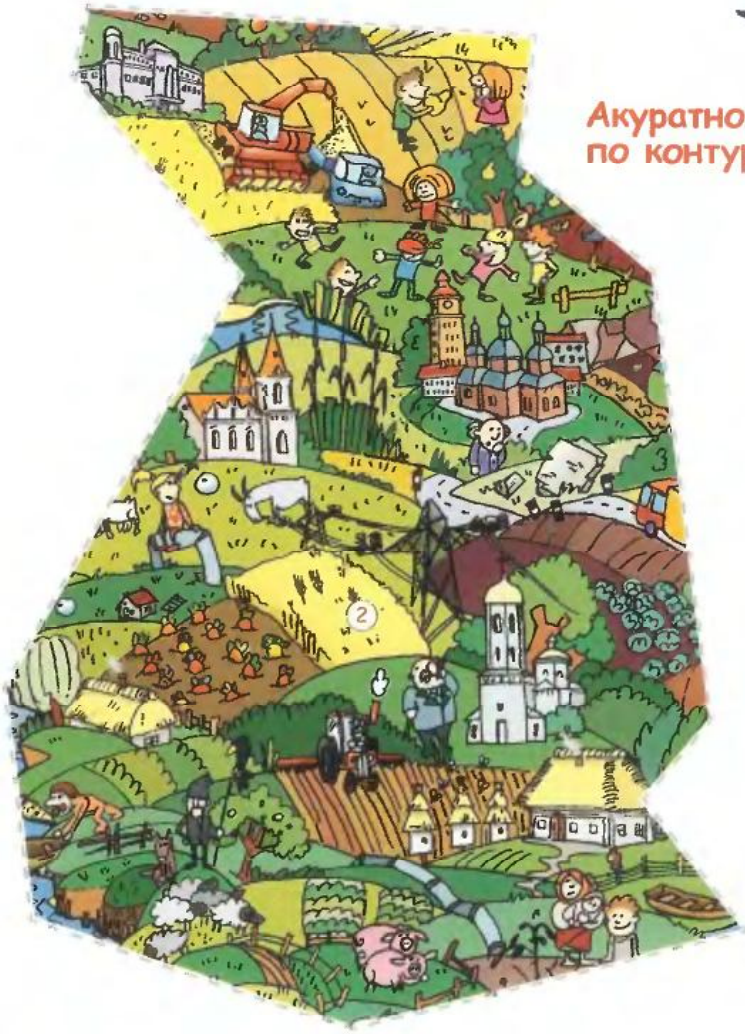

Акуратно виріж по контуру

Нагадуємо! Області необхідно доклеювати на карту України, яка була додатком до журналу №1 за 2006 р.

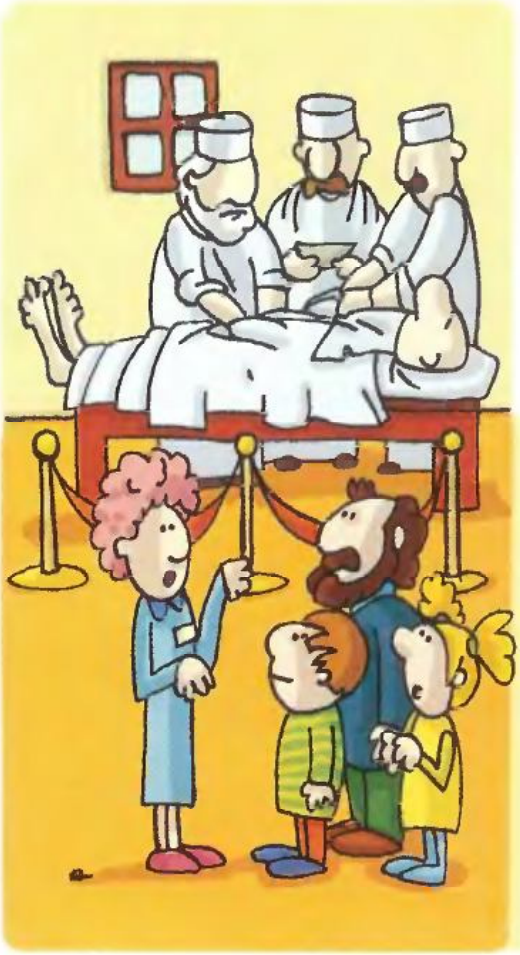

СЕЛИЩЕ ВОРОНОВИЦЯ

Тут працював винахідник літака Олександр Можайський

МІСТО ВІННИЦЯ

Тут жив всесвітньо відомий учений і геніальний хірург Микола Пирогов

У його маєток "Вишня", як і сто років тому, з'їжджаються звідусіль. Але це вже не хворі, які колись приїздили до лікаря, а туристи. У своєму будинку хірург влаштував безкоштовну лікарню. Одна з кімнат слугувала операційною. Там і зараз іде операція. Але тепер вже не справжня. Над столом з інструментами схилилися воскові фігури асистента і самого Пирогова. Талановитий хірург врятував сотні людських життів! І його пацієнти під час операцій не відчували болю. Лікар вигадав для них ефірний наркоз — знеболювальне, яке й сьогодні застосовують хірурги.

СЕЛИЩЕ БРАЇЛІВ

Тут, у старовинному Браїлівському маєтку, народилася таємнича дружба. А почалася вона... з музики. Її написав композитор Чайковський на замовлення Надії фон Мекк — власниці будинку. Зав'язалося приязне листуватися. Тривало воно аж 13 років! І весь цей час друзі жодного разу не бачилися. Вони домовилися "розмовляти" тільки в листах. Але саме ця незвичайна, але щира дружба надихнула видатного композитора на прекрасні романси і оперу.

Тепер Браїлівський палац став музеєм, кожен куточок якого береже спогади про минуле.

СЕЛО БУША

знамените своєю фортецею. Більше трьохсот років тому її довелося захищати козацькій дружині під керівництвом сотника Гречки. До укріплення тоді підступило польське військо, у десять разів більше від козацького. Мужньо боронили фортецю її мешканці, відважно билися козаки. Та сили були нерівними. І ті, хто ще залишився живим, вирішили: загинемо, а ворогу не здамося! Вони підпалили порох у підвалі — й пролунав вибух. Фортеця була знищена. Але не переможена!

ДИВОВИЖІ ПРИРОДИ

СЕЛО ЛЯДОВА

Ще з сільської околиці видніються білі крейдяні скелі. Їм 95 мільйонів років. І на такому довгому віку з ними траплялися неабиякі перетворення. А все завдяки печерам, перші з яких створила сама природа. Вони стали житлом для найдавніших первісних людей.

Так скеля перетворилася на печерне місто. Минули тисячоліття. До мальовничої гори якось дістався монах Антоній. І одна з її білих печер стала його келією. Невдовзі сусідні печери почали заселяти інші монахи. Так біла скеля стала монастирем. Тобі й зараз покажуть старовинну криницю і Антонієве джерело, вода з яких вважається чудодійною.

КОНКУРС ТРИВАЄ!

Долучайся до конкурсу й ти!
Розкажи команді професора Крейда про свій рідний край, вулицю, архітектурну пам'ятку чи дивовижу природи...

пиши на адресу:
конкурс
"Найкращий краєзнавець року",
професору Крейду,
вул. Суворова, 4, 3-й поверх,
м. Київ, 01010

На переможця чекає приз — прогулянка історичними місцями Києва разом із командою професора Крейда та камерафон і стартовий пакет Sim-Sim від UMC.

Лист надішли до 20 грудня 2006 року. На оголошення переможців чекай у лютневому журналі "Професор Крейд" 2007 року.

ЗАТ „Український мобільний зв'язок", ліцензія Держкомзв'язку серія АА №720189 від 29.12.04

ЖуЖуК

Хто ж то гуде за вікном, наче літаки-винищувачі? Знайомся — це сім'я хрущів. Та не думай, що вони схожі, як брати-близнюки! Образяться! Так, мармуровий хрущ виглядає, мов шматочок мармуру, завдяки білим лусочкам на тілі. А його родич волохатий хрущ — наче мамонт — увесь заріс густими довгими темними волосинками. Що ж то за родичі, такі несхожі між собою? Не дивуйся! Ти не сплутаєш їх ні з ким. Вуса всіх хрущів закінчуються пластинками. Завдяки ним ці комахи отримали назву пластинчатовусі. У родині хрущів ще багато сімейних таємниць.

Розфарбуй фігури відповідно до кольорів.
Знайди на малюнку хрущів.

ХРУЩЕВІ ЯСЛА

Певно, матуся-хрущ дуже здивувалася б, заглянувши під землю та побачивши юрбу світлих, схожих на черв'ячків личинок. Невже це мої дітки? Дійсно, між корінням рослин справжній дитсадок. Адже кожна самка хруща відкладає до 70 яєчок, із яких того ж року народжуються личинки. Вони зовсім не схожі на батьків. Та їм до того байдуже. Поряд вже братики та сестрички святкують другий і третій день народження. Живуть личинки хруща у ґрунті 3-4 роки. Цілими днями жують і жують, набиваючи черевце. Особливо полюбляють корінці кущів та дерев. Іноді рослини навіть гинуть через малих ласунів. Кілька разів на рік личинки-модниці скидають набридлі тісні шати і тішаться новенькою шкіркою. Адже стара вже замала і рости не здатна.

Струсити хруща буває справою нелегкою, адже на всіх лапках він має чіпкі кігтики, якими міцно тримається за дерево.

МІС ЛЯЛЕЧКА

"Але як же личинка стає хрущем?" — запитаєш ти. Це справжнє чарівне перетворення. В кінці року личинка готує собі "земляну колисочку". Вмощується у ній та починає старанно вити довкола себе тонкі ниточки. Мов модельєр, лаштує зручний "комбінезон". Замотується в нього так щільно, що навіть шпаринки не залишається. І личинка перетворюється на лялечку. Якщо уважно придивитися до неї, то помітиш на "комбінезоні" майбутні крильця, ніжки та вусики. А десь за місяць чи півтора з лялечки вже виповзає дорослий жук, що майже вдвічі менший за личинку.

Т-С-С-С... ТИХА ГОДИНА — ЗИМА!

Зимують молоді хрущі у землі. Мабуть, сплять і мріють піднятися в небо. Але не все одразу! Коли жук з'являється з лялечки, його покрив тіла ще зовсім м'який. Із часом він підсихає і стає твердим хітиновим панциром. Та лише весною жуки залишать схованки і розправлять крильця для першого польоту.

Голову хрущ може лише піднімати та нахиляти. А от подивитися на крильця справа і зліва не зможе ніколи.

КРИЛАТА ФАБРИКА ПАРФУМІВ

Товсті ошатні крила, що вкривають спину жука, виконують захисну функцію. Під ними хрущ ховає тоненькі прозорі крильця, за допомогою яких літає. Якщо обережно підняти їх, то побачиш невеличкі отвори — дихальця. Ними жук дихає. Тож ніс йому не потрібен. А от запахи хрущ відчуває за допомогою вусиків. Так самець "винюхує" обраницю. Вона огортає себе спеціальними парфумами-ферамонами, які допомагають розшукати її навіть уночі.

ІЗ ТОЧКИ ЗОРУ ХРУЩА

Люди саджають дерева та полуницю, щоб улаштувати моїй личинці смачне життя.

Хрущі зметикували, що у садках буде для личинок безліч поживних корінців, тож частенько відкладають яєчка саме там.

Найсмачніші сливки та яблука — зелені завязі.

Для дорослих хрущів молоденькі пагони яблук та слив — делікатес. Вони з'їдають також молоді недозрілі яблука та сливи і нищать майбутній врожай.

Багато тварин вважають, що хрущі й личинки — справжні ласощі. Особливо полюбляють їх граки та летючі миші. Але й інші тварини, якщо спіймають хруща, теж не відмовляться покуштувати. Навіть ведмеді, їжаки та коти із задоволенням наминають за обидві щоки.

ТРАВНЕВЕ СВЯТО

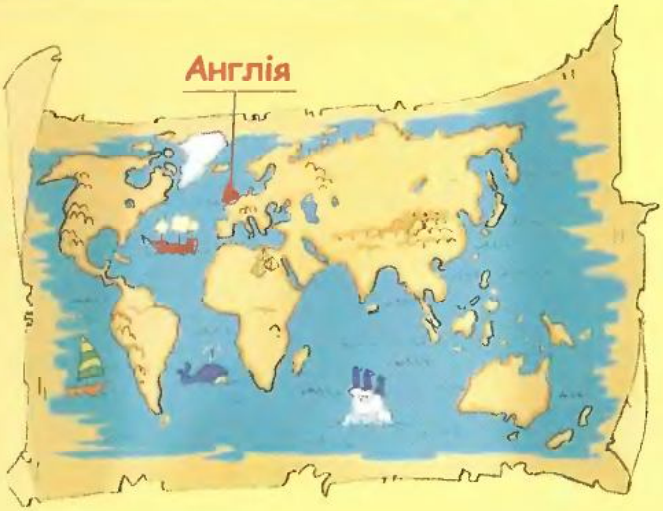

В Англії святкують 1 Травня з давніх-давен. Як виникло це свято — точно невідомо. Одні запевняють, що його "залишили" по собі римляни, які прибули колись на тутешні землі. А можливо, народилося свято тут-таки, серед давніх поселенців — друїдів. Вони поклонялися духам дерев. Тож вірили, що після певного обряду "зелений" дух благословить учасників і допоможе буйно квітнути рослинам. Тому ритуальне дерево вважалося і окрасою свята, і головним його символом.

У давнину почесну роль цього травневого дерева виконувала берізка. Її викопували в лісі й саджали поблизу сільської околиці на широкій галяві. Гілки обламували, залишаючи тільки зелену верхівку як знак нового життя. Прикрашали дерево квітами та стрічками, а ввечері до нього сходились на святкування. Дарма, що тепер його замінили на високу жердину. Її так само ошатно вбирають. Але довгі стрічки, пов'язані до верхівки, — не просто прикраса. Як і колись, їх беруть у руки танцюристи і стають круг жердини двома колами. Грає волинка, і починається древній танок "Морріс".

Якщо ти опинишся у внутрішньому, малому танку, — рухайся за сонцем, якщо у великому — в протилежний бік. Упродовж танцю виходить так, що стовбур щільно обмотується стрічками. От тепер треба рухатися навпаки — і стрічки знову розплутуються. Дивний танок! А поглянь-но на самих танцюристів! Костюми розшиті барвистими клаптиками, на капелюхах — зелені гілки, а на ногах — дзвіночки! (Це вже, певно, для того, щоб розбудити духів дерев.)

Танцюристи не тільки водять танки. Під звуки волинки та дзвіночків вони йдуть, пританцьовуючи, вулицями. А що то за чудасія у листі від голови до п'ят? Це Зелений Джек — дух дерева, якого зображав один із учасників дійства. Під кінець свята він непомітно перевдягався, а замість себе залишав опудало.
З піснями і вигуками опудало кидали у річку, щоб рясні дощі напували водою землю, а вона дала хороший врожай. Часто керували святковим дійством травневі король і королева — найкращі хлопець та дівчина, яких обирали з-поміж гурту. За легендою, травневим королем одного разу був легендарний англійський герой Робін Гуд.

Стародавній народ кельти, що жили на території сучасної Великобританії, травневе свято влаштовували на честь бога світла. Щоб очиститися від хвороб, вони стрибали через багаття, а ще пускали з горба підпалене колесо — символ сонця.
Дуже схоже на наші купальські свята!

Давні звичаї травневого свята збереглися не всюди. Та в місті Оксфорді, у знаменитому коледжі, його і сьогодні святкують урочисто та весело. Будівля коледжу залишилася такою ж, як і в XV столітті, не змінився й звичай.
Тільки-но зійде ранкова зоря, з квадратної башти, що височить над містом, лине у небо спів. Це хористи вітають початок першого травневого дня. Слідом за ними будять свято 10 старовинних дзвонів. А згодом притихлі вулиці наповнять юрби танцюристів, глядачів і туристів — кому ж не кортить пірнути у яскравий святковий вир?

Місто Рочестер теж приваблює охочих до див. Де ж іще у наш час можна побачити сажотрусів? Колись у травні в них починався робочий сезон — чистили труби камінів після довгої зими. Прекрасна нагода для свята! Тож і сьогодні усі, хто бажає хоча б на один день стати сажотрусом, старанно вимазують обличчя, одягають кумедний костюм — і гайда на парад!

1. Розшукай на святі Джека.

2. Назви кількість кожного з предметів.

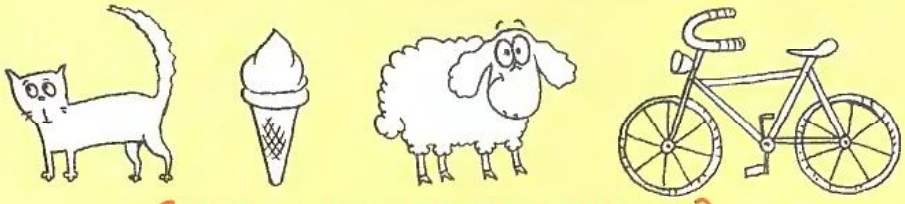

Якого з них на малюнку немає?

3. Хто загубив туфельку? Знайди її.

4. Відшукай елемент давнього свята кельтів.

5. На Травневе свято завітав іноземець. Хто він?

Відповіді на питання у №4 за 2006 р.

1. Художник.
2. 6, 4, 4.
3. Кардинал.
4. Чех, англієць, швед.
5. Англієць.

Fortunately!

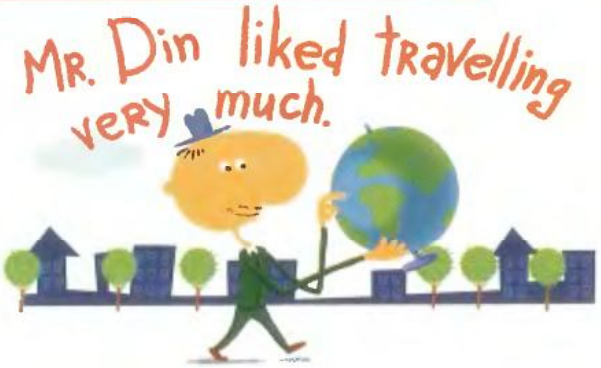

Містер Дін любив подорожувати

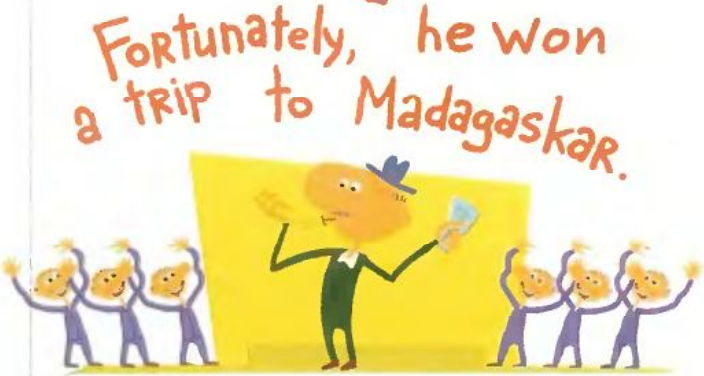

На щастя, він виграв подорож на Мадагаскар.

На жаль, сталася авіакатастрофа.

На щастя, містер Дін мав парашут.

На жаль, він був дірявим.

На щастя, він впав в океан.

На жаль, там були голодні акули.

На щастя, він чудово плавав.

Unfortunately, the ocean is **huge.**

На жаль, океан занадто великий.

Unfortunately, it was a deserted island.

На жаль, це був безлюдний острів.

Unfortunately, Mr. Din felt sad and hungry.

На жаль, містер Дін почувався сумним і голодним.

Unfortunately, he never got to Madagaskar.

На жаль, він так і не потрапив на Мадагаскар.

Fortunately, he reached the shore.

На щастя, він дістався берега.

Fortunately, there were many coconuts and bananas there.

На щастя, там було багато кокосів та бананів.

Fortunately, he was rescued soon.

На щастя, його скоро врятували.

Fortunately, he went round the world then.

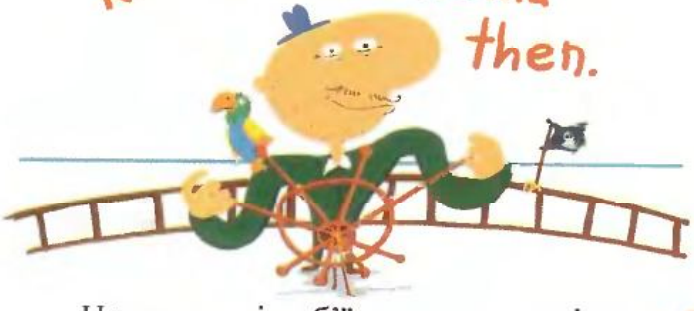

На щастя, він об'їхав навколо світу.

ПРИГОДИ ВРЯДИ-ГОДИ

ЧЕМПІОН

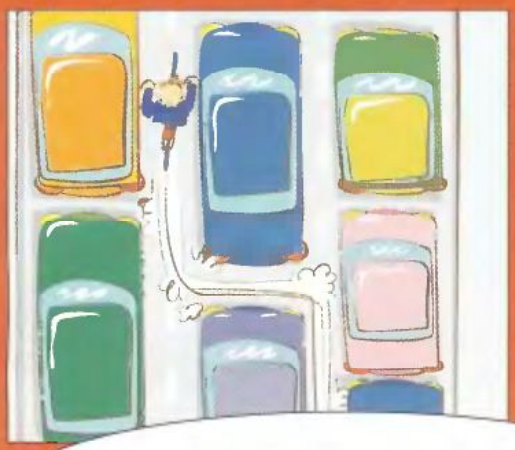

Чекай на нові пригоди професора Крейда.

Світ талантів

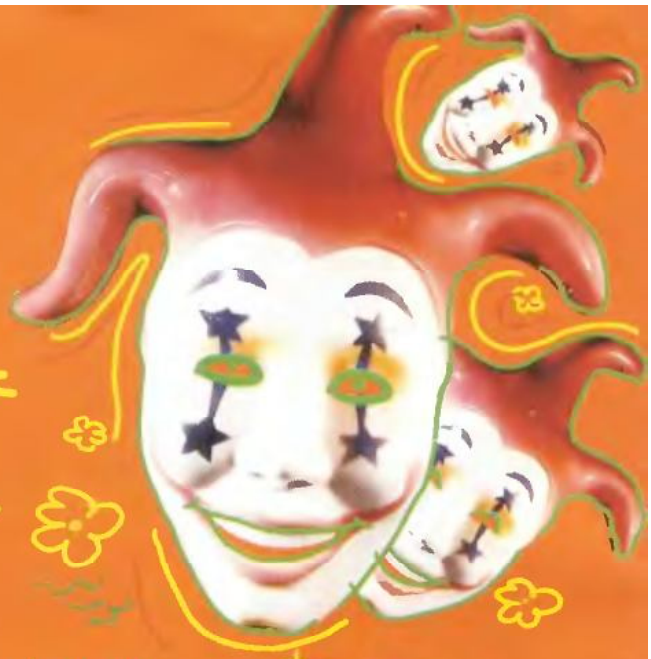

Києва 2006

Світ талантів — це твій світ

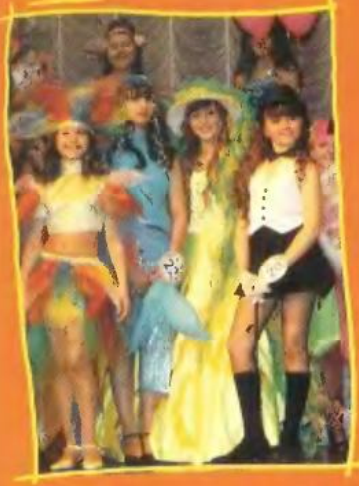

Увага! Таланти! Молоді дарування і просто красуні та красені! Ви вже побували на фестивалі "Світ талантів 2006"? Як це ні? Адже конкурс проводиться в різних містах України вже четвертий рік поспіль! От і цього року 1 квітня зібралися найталановитіші юні актори, співаки й танцюристи Києва, щоб весело провести час. І хоча учасників від 5 до 15 років було близько ста — задоволеними лишилися всі. Адже, крім різних титулів, кожен отримав море призів.

Та навіть якщо ти не встиг взяти участь у шоу — не засмучуйся! Всеукраїнський та Міжнародний фестивалі ще попереду! Всеукраїнський етап проходитиме в Одесі у рамках дитячого конгресу "Зіркові канікули у Світі талантів" з 18 липня до 7 серпня, а Міжнародний — у Києві з 22 до 29 жовтня. Тож іще встигнеш потрапити на свято глядачем. А якщо сподобається, бери участь у фестивалі наступного року. І, можливо, ти станеш новою зіркою "Світу талантів"! Телефон оргкомітету: 425 61 31

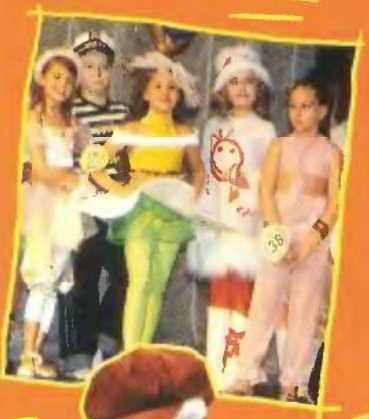

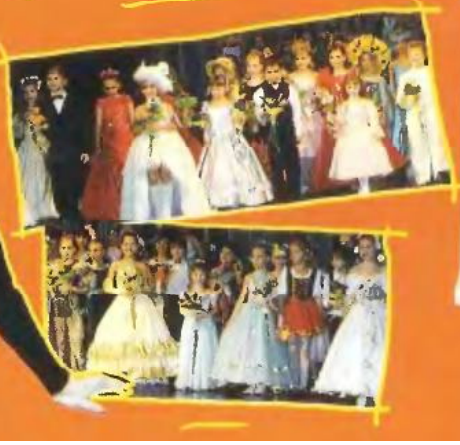

Україна

Град Єлизавети

Кіровоград розташувався на двох косогорах серед степового безмежжя України. У 1752 році за царським наказом у цих місцях "від нападу ворожого" татар і турків зведено земляну фортецю, яку назвали на честь святої Єлизавети. А в 1775 році з'явилася назва Єлисаветград. Тут проходив службу ватажок селянських визвольних походів Омелян Пугачов. А для перевірки бойової підготовки військ не раз приїздили в місто військові полководці Суворов та Кутузов.

Ярослава Якубенко, м. Кіровоград

Робота Ярослави Шапошник, м. Запоріжжя

Село Яна-Івана

На початку XX століття моє село називалося Янівка на честь польського пана Яна. Через деякий час його перейменували в Іванівку. Але в цьому районі вже була одна Іванівка, тому вирішили перейменувати його на Підгороднє. Село Підгороднє — це те, що стоїть під містом (під городом). Дехто вважає, що назва виникла через те, що село стоїть під великим горбом, тобто під горою, а інші — що під городами.

Іванко Глаз, с. Підгороднє, Тернопільська обл.

Вітаємо фіналістів конкурсу "Країна дитинства"!

Головний приз — телефон Nokia 3410 та путівку до дитячого табору влітку — здобув **Іван Кривошея**, 7 років (1 місце).

Дипломи та путівку до дитячого табору влітку отримують:

Микола Кустливий, 7 років (2 місце);

Анатолій Кустливий, 7 років (3 місце);

Ілля Красношок, 10 років (4 місце);

Максим Педан, 12 років (5 місце).

Заохочувальний приз — набір дитячої косметики та цікаву гру — отримує **Зоя Зорькіна**.

Компанія "Центр виставкових проектів", організатор міжнародної виставки-форуму "Країна дитинства", дякує учасникам конкурсу малюнків "Країна моєї мрії"! Усі, хто надіслав роботи, отримають дипломи конкурсу!

Прохання до фіналістів зв'язатися з організаторами конкурсу: тел.: 253 02 41; 253 60 07

НОВИЙ ЛІТЕРАТУРНО–МУЗИЧНИЙ ДОДАТОК

НА ДИСКУ ТИ МОЖЕШ ЗНАЙТИ:

ПІСНІ, КАРАОКЕ, КАЗКИ

- Пісня "Усього потроху"
- Гра "Футбол із прислів'ями"
- Пісня "Щасливого плавання"
- Казка "Сила музики"
- Пісня "I wish I was a butterfly"
- Пісня "The Violin Song"
- Музична лабораторія
- Пісня "Наш професор Крейд"
- Караоке до всіх творів CD

ПАЗЛИ

КАРТИНКИ ДЛЯ РОБОЧОГО СТОЛУ

РОЗМАЛЬОВКИ ТА КОНКУРСИ

КОМП'ЮТЕРНА ГРА

ЧУМАКИ

Хочеш потрапити влітку до Криму? То збирайся і разом із чумаками вирушай по сіль. Уважно читай правила гри кожного рівня, і цьогорічні канікули будуть найцікавішими в твоєму житті!

УВАГА!

Підказки ти можеш знайти у журналі "Професор Крейд" №2 за 2006 р.

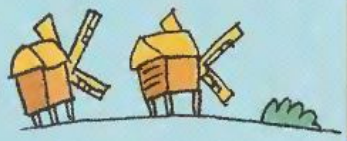

Увага конкурс!

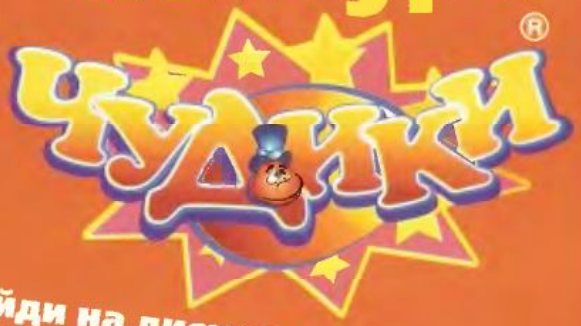

Знайди на диску розмальовку героїв космічних пригод, які живуть у шоколадних яйцях "Чудики"!

Розфарбуй усіх героїв, надішли їх на адресу: 02094, Київ-94, а/с 124, Чудодію.

У подарунок ти отримаєш набір яскравих наклейок.

СПІВАЄМО АНГЛІЙСЬКОЮ

I WISH I WAS A BUTTERFLY...

I wish I was a ...
I wish I was a ...
I wish I was a butterfly!
I'd play all day and sleep at night!
There would be no homework and no tests,
No teachers, no classmates and no breaks!

I'd never go to ...
I'd never go to ...
I'd never go to school again!
I'd never play a football game!
I'd never skate and ski in frosty winter!
Would I be caught by my best friend Dimka?!

I guess I would rather ...
I guess I would rather ...
I guess I'd rather be a boy!
And learn new things with fun and joy!
And play after classes football today!
Play tags with my classmates during the brake!

I wish I was a ...
I wish I was a ...
I wish I was a butterfly!
I'd play all day and sleep at night!
I guess I would rather be as I am
And play with my friends and learn with them

THE VIOLIN SONG

A violin played in the street
It sang a tender song.
A song of pine-trees growing high
The land where it was born.

The violin sang of the sea
White caps on dark blue waves.
The violin cried silently and smiled
Remembering old days.

A fiddler couldn't even know
What the song was about.
The violin sang of its distant shore
High cliff in fluffy clouds.

Let's listen to these songs!!!

Послухаємо ці пісні!!!

ПРОФЕСОР Крейд
Щомісячний дитячий журнал "Професор Крейд"
для дітей 6-10 років
травень 2006 №5 (17)
Засновано у 2004 році
Засновник та видавець
© ВБ "Максимум"

Тираж 60 000 примірників
Ціна договірна
Передплатний індекс:
журналу — 51413
журналу з літературно-музичним додатком — 51412
Кольороподіл та друк:
Universal print, 01054,
м. Київ, вул. Дмитрівська, 44-Б
тел: (044) 484-41-61/66
Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи №05.03.02-03/15001 від 17.04.2003 р
Свідоцтво про реєстрацію КВ №9456 від 22.12.2004 р

Адреса редакції та видавця:
вул. Суворова, 4, 3-й поверх,
м. Київ, 01010
professor@kraid.com.ua

Бренд-менеджер:
Оксана Гальченко
galchenko@companion.ua
494-25-01
Відділ продажу:
494-25-01 (02)
Відділ редакційної передплати: 494-25-04

Шеф-редактор:
Олена Малцева
Редактор:
Руслана Скачко
Матеріали підготували:
консультант Юрій Гук ("Академія Крейда")
Олена Литвишко ("До речі, про")
Руслана Скачко ("Мандрик")
консультант Вікторія Янко ("Секрети зеленої планети")
Лана Корсунь ("Скарбничка звичаїв")
Ірина Коберник ("English with fun")
Олеся Гедулевська ("Фанотека")
Максим Мазі ("Пригоди вряди-годи")
Літературне редагування:
Сергій Чемеркін,
Людмила Мигулько,
Наталія Шубіна
Музичний редактор:
Олег Петров

Головний художник:
Максим Копилов
Художники:
Ольга Кузнєцова,
Світлана Навроцька,
Ірина Сосницька,
Марія Бондаренко
Фото редактор:
Максим Гаврилов
Комп'ютерна обробка:
Максим Мазі
Верстка:
Андрій Цебренко

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Перевидання текстів і ілюстрацій графічних матеріалів журналу "Професор Крейд" — лише з дозволу редакції.
Всі матеріали позначені ◑ публікуються на правах реклами

пиши на адресу:

професору Крейду,
вул. Суворова, 4,
3-й поверх,
м. Київ, 01010